

Haigekassa usaldusväärse ja kuvandi uuring

Uuringu aruanne
Oktoober 2019

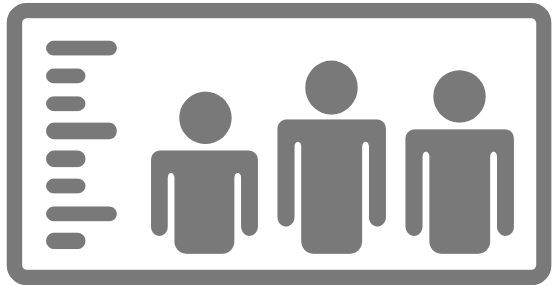

Sisukord

1	Sissejuhatus ja taust	3
2	Uuringu põhitulemused	6
3	Kokkupuude haigekassa ja arstiabiga	9
4	Rahulolu haigekassa ja arstiabiga	13
5	Tervisekirjaoskus	20
6	Lisad	26

1

Sissejuhatus ja taust

Uuringu eesmärk ja metoodika

Uuringu eesmärk

- Käesolev aruanne kajastab uuringu „**Eesti Haigekassa usaldusväärsus ja elanikkonna rahulolu tervishoiusüsteemiga**“ ühte alateemat – **haigekassa usaldusväärsus ja kuvand**. Eelviidatud uuringu laiem eesmärk on koguda elanikkonna tagasisidet tervishoiusüsteemiga rahulolu ja ootuste osas, samuti koguda tagasisidet haigekassa tegevusele ja usaldusväärssusele ning hinnata inimeste tervisekirjaoskuse taset ja teadlikkust ravikindlustussüsteemist.
- Käesoleva aruande teemad on: kokkupuude haigekassa ja arstiabiga, rahulolu haigekassa ja arstiabiga ning tervisekirjaoskus.

Uuringu metoodika

- Uuringu sihtrühmaks on vähemalt 15-aastased Eesti alalised elanikud.
- Uuring viidi läbi kombineeritud küsitlusmeetodil CAWI (veebiintervjuud) + CATI (telefoniintervjuud). Telefoniintervjuude kasutamine oli oluline vanema (60+ vanuses) elanikkonna teadlikkuse kaardistamisel.
- Küsitlus toimus ajavahemikes:
  - IV laine: 12.september kuni 25.september 2019;
  - III laine: 17. juuni kuni 1. juuli 2019;
  - II laine: 19. märts kuni 3. aprill 2019;
  - I laine: 18. september kuni 4. oktoober 2018.
- Viimases laines osales kokku 1432 Eesti elanikku, kellest 564 inimest vastas veebiuuringule ning 868 telefoniintervjuudele.
- Valim on esinduslik soo, vanuse, rahvuse, piirkonna ja asulatüübi osas.

Vastajate sotsiaal-demograafiline taust

% kõikidest vastajatest, n=1432

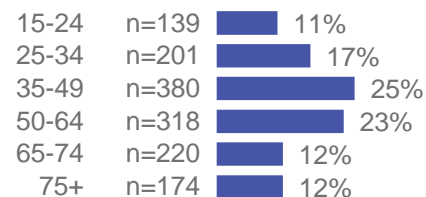
SUGU

RAHVUS

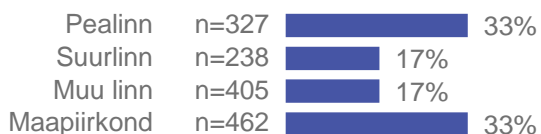
VANUSEGRUPP

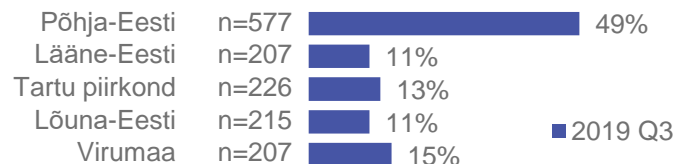
HARIDUS

ASULATÜÜP

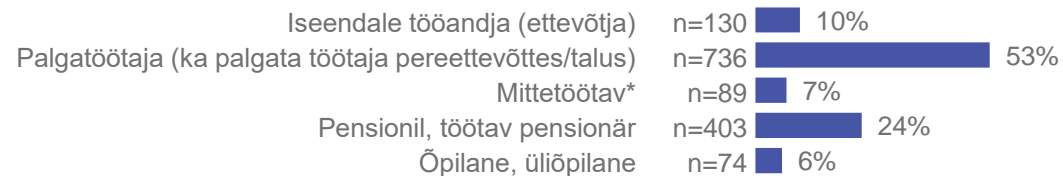
PIIRKOND**

*Mittetöötavate alla on koondatud: lapsehoolduspuhkusel, töötu, töötotsija, kodune, muu

Piirkonna jaotus: **Põhja-Eesti – Tallinn, Harjumaa, Järvamaa, Raplamaa; **Lääne-Eesti** – Hiiumaa, Saaremaa, Läänemaa, Pärnumaa; **Tartu piirkond** – Jõgevamaa, Tartumaa; **Lõuna-Eesti** – Põlvamaa, Valgamaa, Viljandimaa, Võrumaa; **Virumaa** – Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa

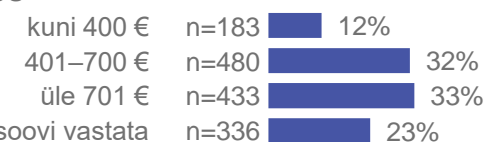
STAATUS

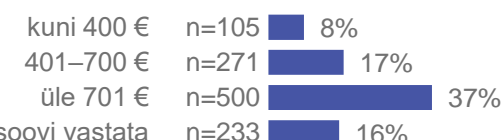
LASTE ARV PERES

LEIBKONNA SISSETULEK ÜHES KUUS

ISIKLIK SISSETULEK ÜHES KUUS

PIDEVAT HOOLDUST VAJAVAJAID ISIKUID PERES

2

Uuringu põhitulemused

Uuringu põhitulemused (1)

92% elanikkonnast on viimase 12 kuu jooksul tervishoiusüsteemiga kokku puutunud

- Viimase 12 kuu jooksul on **tervishoiusüsteemiga kokku puutunud enamik Eesti elanikkonnast** (92%). Seitse eestimaalast kümnest (72%) on viimase aasta jooksul külastanud perearsti või -õde, 67% on ostnud retseptiravimeid, 48% elanikest on käinud eriarsti vastuvõtul ning 43% külastanud hambaarsti. Teisi uuritud kokkupuutepunkte on esinenud vähem kui viiendikul Eesti elanikest.
  - Erinevate tervishoiusüsteemi teenustega on keskmisest statistiliselt enam kokku puutunud naised, eestlased, eakad 65-74aastased, pensionärid, tööturul hetkel mitteaktiivsed, kõrgharidusega elanikud, madalama isikliku sissetulekuga kuni 400€, ja need, kellel on leibkonnas pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.
  - Kokkupuudetes erinevate tervishoiuteenustega ei ole võrreldes varasemate uuringulainetega suuri muutusi toimunud.
- Kui uuringus osalenutel paluti oma sõnadega selgitada, **millega nende arvates Eesti Haigekassa tegeleb**, siis oma vastuse suutis sõnastada ligi kaheksa vastajat kümnest (81%). **Haigekassa tegevustest** mainiti kõige sagedamini seda, et **haigekassa rahastab ja haldab Eesti tervishoiusüsteemi** (27%). Veidi vähem kui neljandik (23%) teadis öelda, et **haigekassa rahastab haigete ravi (k.a hambaravi) ja/või pakub ravikindlustust**. Samas võrreldes teise kvartali uuringulainega on siin toimunud märkimisväärne langus 34% → 23%. Muid tegevusi mainiti märksa harvem – alla 10%.
  - **Haigekassa tegevustega on keskmisest rohkem kursis** naised, eestlased, nooremad 15-24aastased, kõrgharidusega inimesed, Põhja-Eesti elanikud, õpilased, üliõpilased, lastega pered, kõrgema leibkonna sissetulekuga üle 700 € pereliikme kohta, ning kõrgema isikliku sissetulekuga üle 700 €. **Vähem on aga kursis** mehed, muu rahvuse esindajad, üle 75aastased, madalama haridustasemega elanikud, pensionärid; need, kellel ei ole peres alla 18aastaseid lapsi, ning Virumaa ja Lõuna-Eesti elanikud.
- Kuigi **haigekassa tegevust peetakse üldiselt vajalikuks** (80%, hinnangud 5–7 palli) ning ka võrreldes II kvartaliga on siin toimunud märkimisväärne tõus (II kv 74% → III kv 80%), siis märksa **madalmaid hinnanguid antakse haigekassa usaldusväärsele** (66%, hinnangud 5–7 palli), kuigi ka siin on näha paranemismärke (III kv 60% → III kv 66%). Usaldusest veelgi madalmaid hinnanguid pälvis **Eesti Haigekassa patsiendikesksuse kuvand – alla poole (44%) elanikest leiab, et haigekassa on patsiendikeskne ja abivalmis**, ning võrreldes varasemate uuringuperioodidega ei ole siin suuri muutusi toimunud.
- Samas on **riikliku ravikindlustussüsteemiga ehk haigekassaga üldiselt rahul** 67% eestimaalastest ning võrreldes II kvartaliga on märgata positiivset kasvu (II kv 62% → III kv 67%).
  - **Väga või pigem rahul on haigekassaga** keskmisest enam eestlased, vanemad inimesed vanuses 65+, staatuselt pensionärid, leibkonna keskmise kuusissetulekuga 401-700 € pereliige, ning isikliku kuusissetulekuga 401-700 €.
  - **Pigem või üldse ei ole rahul** 35–49aastased, Põhja-Eesti elanikud, iseendale töödandjad, palgatöötajad; need, kelle leibkonnas on alla 18aastaseid lapsi; ning need, kelle isiklik sissetulek kuus on üle 701 €.

Uuringu põhitulemused (2)

Kaks kolmandikku eestimaalastest on arstiabi kättesaadavusega rahul

- **Arstiabi kättesaadavusega on rahul 66% kõikidest Eesti elanikest**, sealjuures 30% elanikest on arstiabi kättesaadavusega väga rahul ja on enda sõnul pääsenud kiiresti arsti või õe vastuvõtule või saanud ühe või teisega suhelda ja nõu pidada.
- **Arstiabi kättesaadavusega rahulolematuid on umbes kolmandik (31%), keskmisest enam ei ole arstiabi kättesaadavusega rahul** naised, muust rahvusest inimesed, 35–49aastased, Tallinna, Põhja-Eesti ja Virumaa elanikud; isikliku sissetulekuga kuni 400€ ning need, kelle peres on alla 18aastaseid lapsi, aga ka need, kelle pereliikmete seas on pidevat hooldamist vajavaid lähedasi.
- **Haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta on infot püüdnud leida 29% elanikest**, võrreldes eelmiste uuringulainetega on infootsijate osakaal mõnevõrra langenud (2019. a II kv 34% vs. 2019. a III kv 29%). **Peamiselt on saadud infot haigekassa ravikindlustuse ja hüvitiste kohta** interneti otsingumootorit kasutades (65%) ning haigekassa koduleheküljelt (57%). Veidi vähem on infot otsitud patsiendiportaalist (26%) ja perearstikeskusest/raviasutusest (23%). Teisi infokanaleid on kasutanud väiksem hulk vastajaid (alla 10%). Võrreldes teiste uuringuperioodidega ei ole suuri muutusi toimunud.
- **Kolmneljandikku** neist, kes otsis haigekassa ravikindlustust ja/või hüvitisi puudutavat infot, peab saadud **infot arusaadavaks. Infost arusaamisega on hädas** keskmisest enam madalama leibkonna sissetulekuga inimesed (kuni 400 € kuus pereliikme kohta), madalama isikliku sissetulekuga, ja need, kelle peres on pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.
- **Haigekassa ravikindlustust ja/või hüvitisi** puudutavat infot soovitakse eelkõige saada internetist (49%), Eesti Haigekassa kodulehelt (41%), perearstikeskusest/raviasutusest (40%) ning patsiendiportaalist (26%), ehk siis üsna sarnaselt sellele, kust juba saadakse infot. Võrreldes II kvartali tulemustega, on mõnevõrra langenud *online* võimaluste eelistamine - info otsimine internetist (54%→49%), Haigekassa kodulehelt (48%→41%), Patsiendiportaalist (32%→26%).

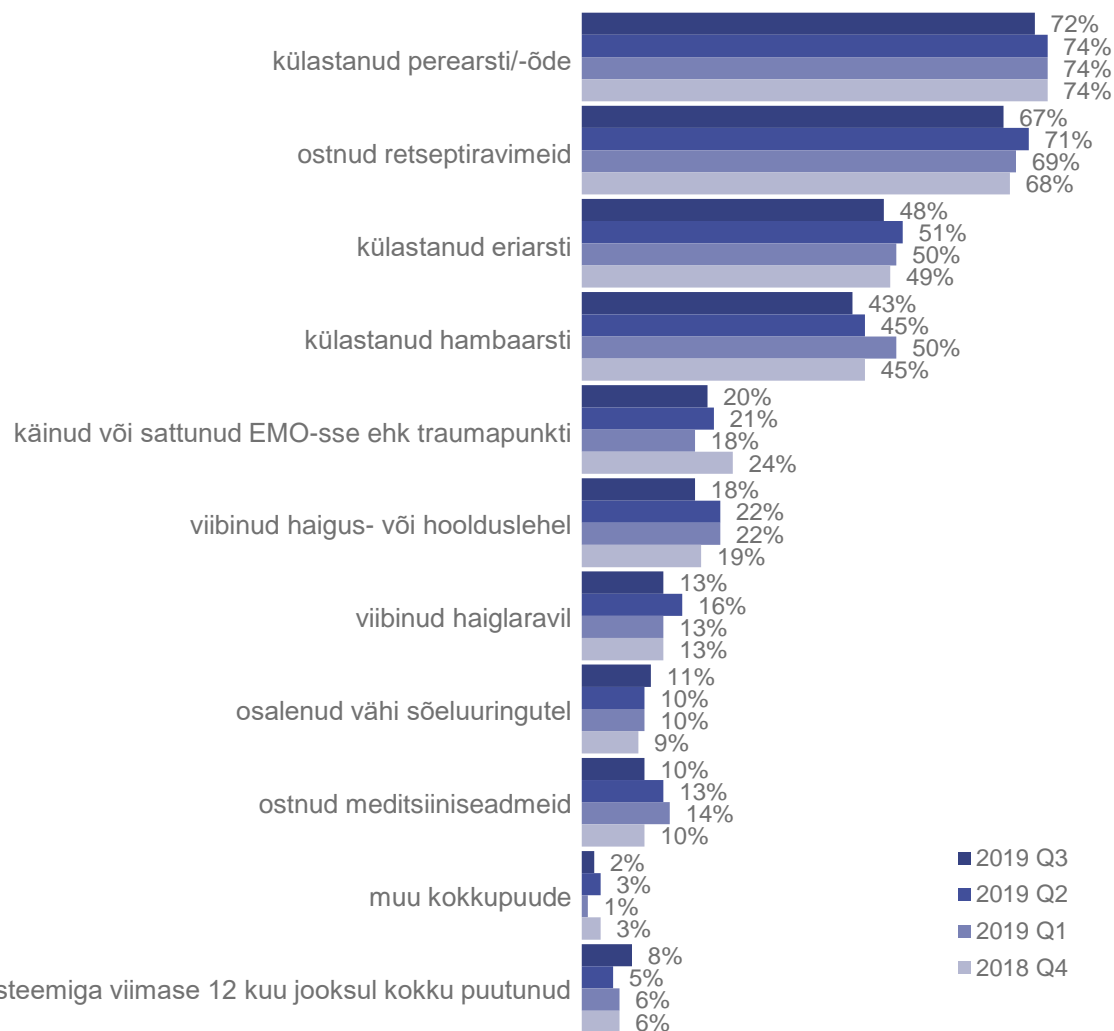
3 Kokkupuude haigekassa ja arstiabiga

92% Eesti elanikest on viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud Eesti tervishoiusüsteemiga

kõikidest vastajatest, n=1432

1. Milline on viimase 12 kuu jooksul olnud Teie kokkupuude tervishoiusüsteemiga? Kas Te olete ...?

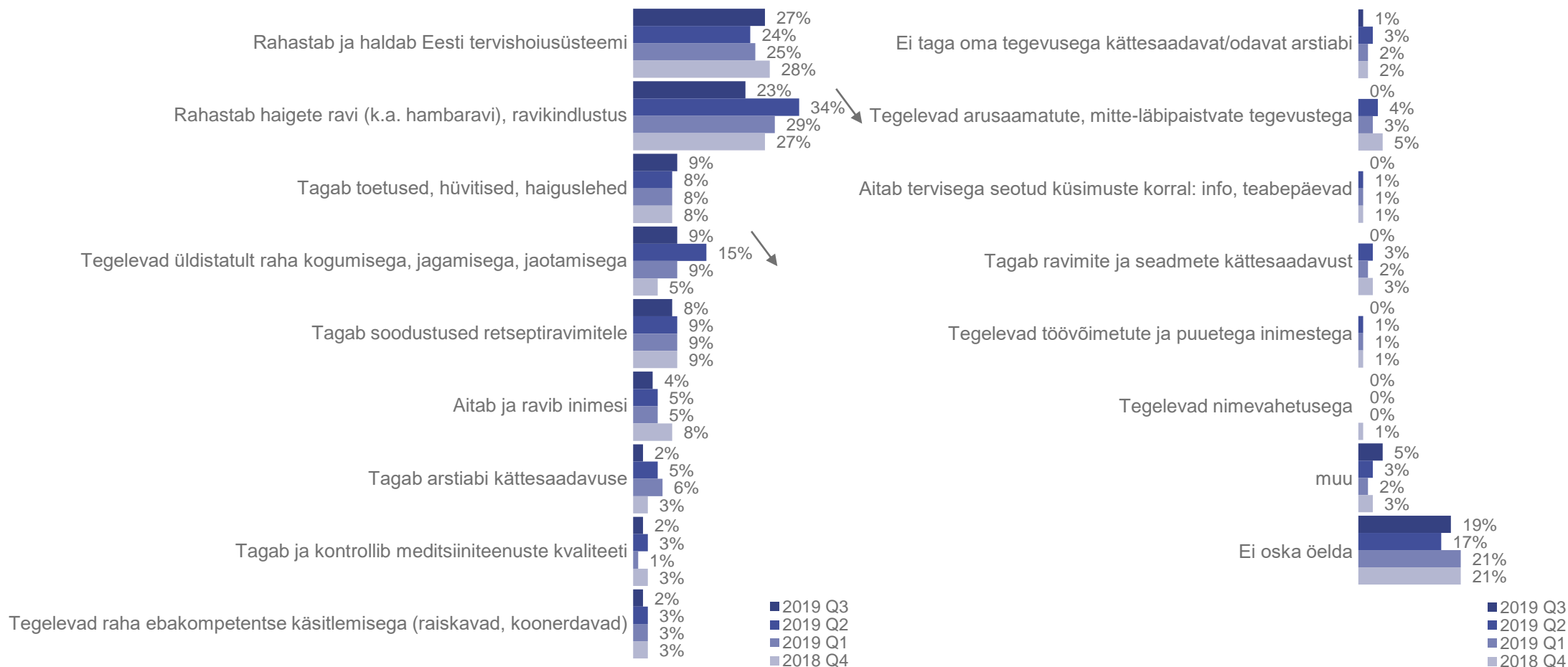

- **Kõikidest eestimaalastest on viimase 12 kuu jooksul tervishoiusüsteemiga kokku puutunud 92%.**
- **Erinevate tervishoiusüsteemi teenustega on keskmisest statistiliselt enam kokku puutunud** naised, eestlased, eakad 65-74aastased, pensionärid, tööturul hetkel mitteaktiivsed, kõrgharidusega elanikud, madalama isikliku sissetulekuga kuni 400€, ja need, kellel on leibkonnas pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.
- **Perearsti/-õde on keskmisest oluliselt enam küllastanud** naised, Tartu elanikud, pensionärid, leibkonna sissetulekuga kuni 700 € pereliikme kohta, madalama isikliku sissetulekuga kuni 400 €, ning need, kelle leibkonnas on pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.
- **Retseptiravimeid on keskmisest oluliselt enam ostnud** naised, muust rahvusest eestimaalased, vanemaealised 65+, kõrgharidusega, pealinna ja suuremate linnade elanikud, pensionärid; need, kellel ei ole peres alla 18aastaseid lapsi; leibkonna sissetulekuga kuni 700 € per pereliige; isikliku sissetulekuga kuni 700 €, ning need, kellel on pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.
- **Eriarsti vastuvõtul on keskmisest enam käinud** naised, muu rahvuse esindajad, 50-64aastased, 75 ja vanemad eestimaalased, suuremate linnade elanikud (Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve), pensionärid, õpilased, üliõpilased; madalama leibkonna sissetulekuga (kuni 400 € kuus), madalama isikliku sissetulekuga (kuni 400 € kuus), ning need, kelle peres on pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.
- **Hambaarsti on keskmisest enam küllastanud** naised, eestlased, 35–49aastased, kõrgharidusega inimesed, Põhja-Eesti elanikud, palgatöötajad, õpilased, üliõpilased, alla 18-aastaste lastega leibkonnad ning kõrgema leibkonna kuusissetulekuga inimesed (enam kui 700 € pereliikme kohta).
- **EMO-sse on keskmisest enam sattunud või seal käinud** naised, eestlased, nooremaealised (15–24), alg- või põhiharidusega, staatuselt õpilased/üliõpilased; need, kelle leibkonnas on alla 18-aastaseid lapsi; ning madalama leibkonna sissetulekuga kuni 400 € per pereliige, ja madalama isikliku sissetulekuga kuni 400 €.

Elanike nägemus Eesti Haigekassa tegevustest

% kõikidest vastajatest, n=1432

2. Millega Eesti Haigekassa Teie arvates tegeleb? (lahtine vastus, vastused kodeeritud)

Elanike nägemus Eesti Haigekassa tegevustest

% kõikidest vastajatest, n=1432

2. Millega Eesti Haigekassa Teie arvates tegeleb? (lahtine vastus, vastused kodeeritud)

- **Haigekassa tegevustega on keskmisest rohkem kursis** naised, eestlased, nooremad 15-24aastased, kõrgharidusega inimesed, Põhja-Eesti elanikud, õpilased, üliõpilased, lastega pered, kõrgema leibkonna sissetulekuga üle 700 € per pereliige, ning kõrgema isikliku sissetulekuga üle 700 €; **vähem on aga kursis** mehed, muu rahvuse esindajad, üle 75aastased, madalama haridustasemega elanikud, pensionärid, need, kellel ei ole peres alla 18aastaseid lapsi, ning Virumaa, Lõuna-Eesti elanikud.
- **Haigete ravi rahastamist on statistiliselt oluliselt enam maininud** naised, 15–24aastased, Põhja-Eesti elanikud, õpilased ja üliõpilased.
- **Eesti tervishoiusüsteemi rahastamist ja haldamist on keskmisest enam maininud** eestlased, 35-49aastased, kõrgharidusega eestimaalased, palgatöötajad, kõrgema leibkonna sissetulekuga (üle 700 € pereliikme kohta kuus), aga ka kõrgema isikliku kuusissetulekuga elanikud.

4

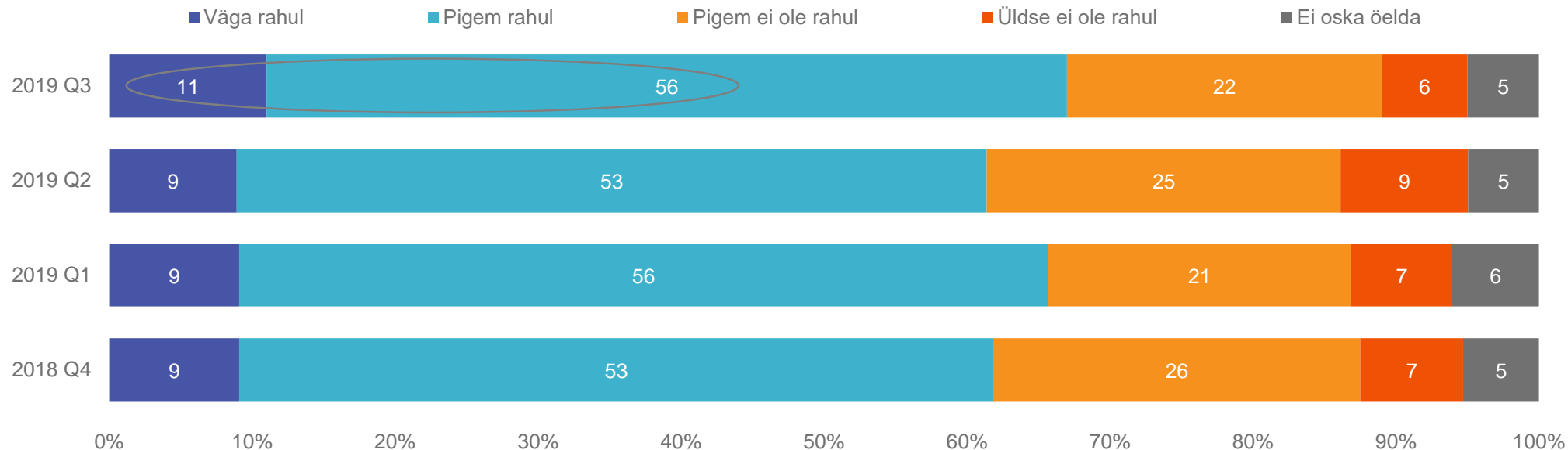
Rahulolu haigekassa ja arstiabiga

67% elanikest on Eesti riikliku ravikindlustussüsteemi ehk haigekassaga rahul

% kõikidest vastajatest, n=1432

3. Kui rahul olete meie riikliku ravikindlustussüsteemiga ehk haigekassaga?

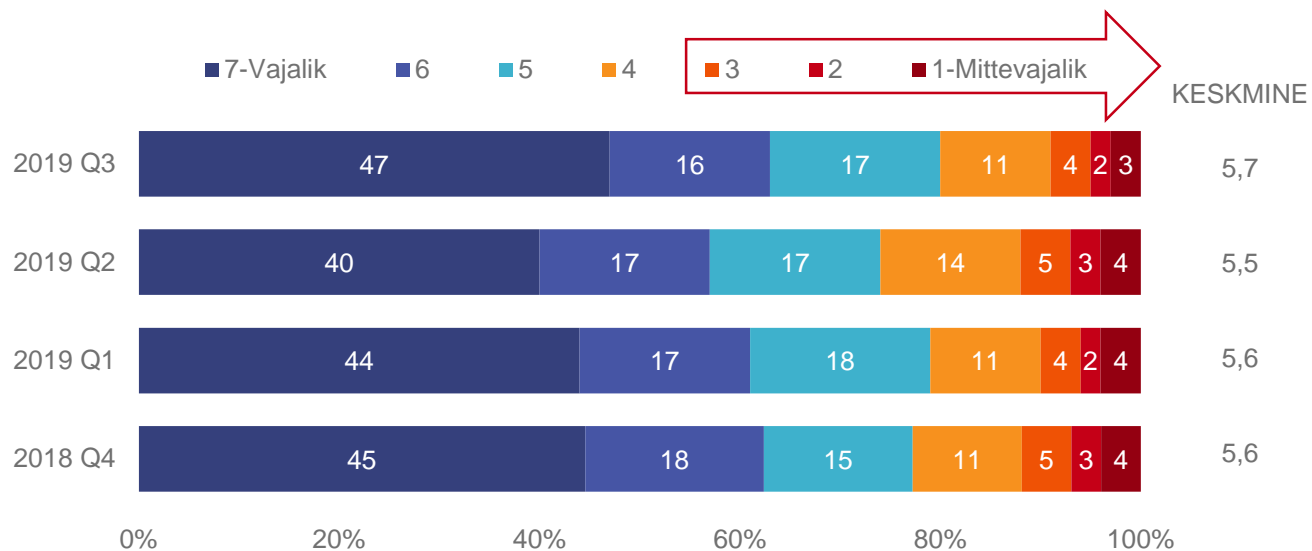

- **Väga või pigem rahul** on keskmisest enam eestlased, vanemad inimesed vanuses 65+, staatusest pensionärid, leibkonna keskmise kuusissetulekuga 401-700 € per pereliige, ning isikliku kuusissetulekuga 401-700 €.
- **Pigem või üldse ei ole rahul** 35–49aastased, Põhja-Eesti elanikud, iseendale tööandjad, palgatöötajad; need, kelle leibkonnas on alla 18aastaseid lapsi; ning need, kelle isiklik sissetulek kuus on üle 701 €.
- **Vastuse jääd võlgu keskmisest sagedamini** mehed, muust rahvusest inimesed, kesk- või keskeriharidusega; need, kellel ei ole peres pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.

Enamiku eestimaalaste (80%) arvates on haigekassa vajalik

% kõikidest vastajatest, n=1432

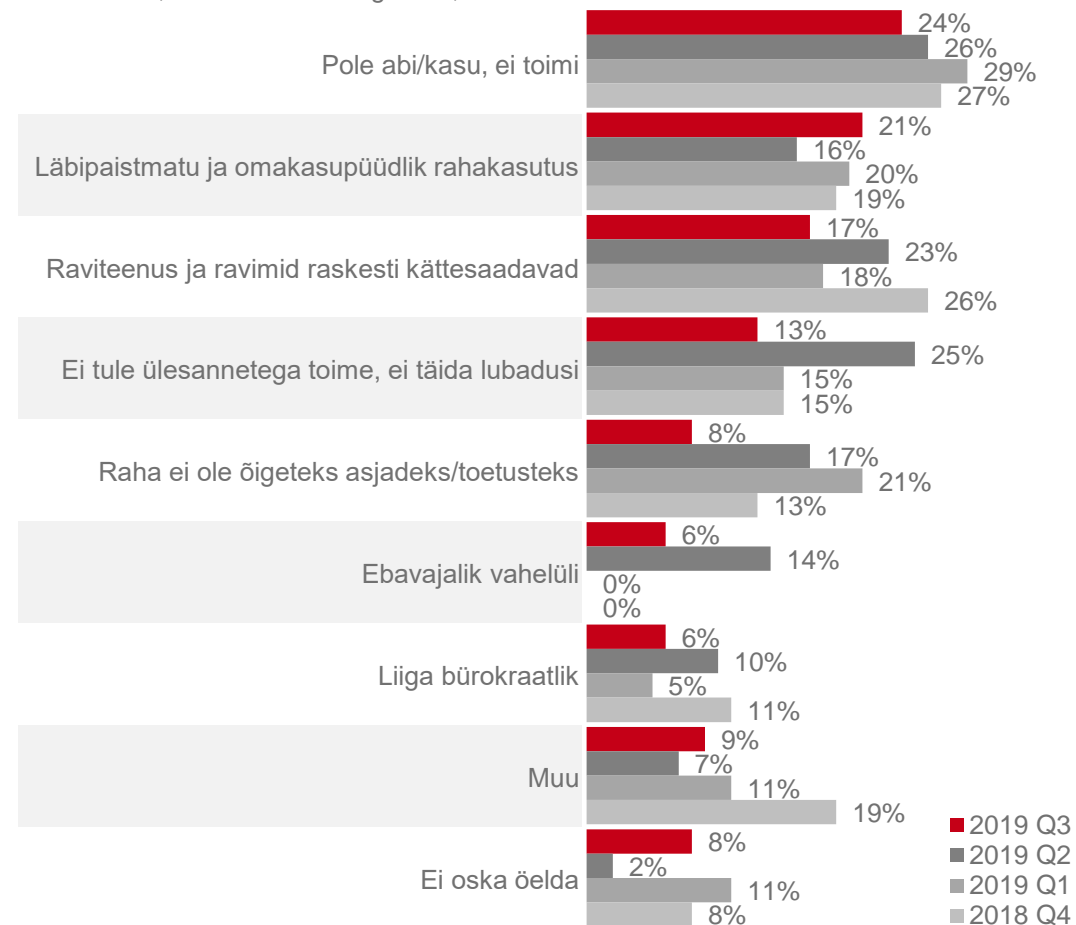
4.1 Haigekassa töö hinnang: vajalik–mittevajalik

- **Haigekassa töö on vajalik** (7-punktsel skaalal hinnangud 5–7) keskmisest enam eestlaste, maapiirkondade elanike, pensionäride, ning keskmise leibkonnasissetulekuga (sissetulek üle 401-700 € pereliikme kohta) elanike arvates.
- **Haigekassa töö on mittevajalik** (7-punktsel skaalal hinnangud 1–3) keskmisest enam muust rahvusest eestimaalaste ning väiksemate linnade elanike hinnangul.

4.1a Miks Te arvate, et haigekassa on mittevajalik?

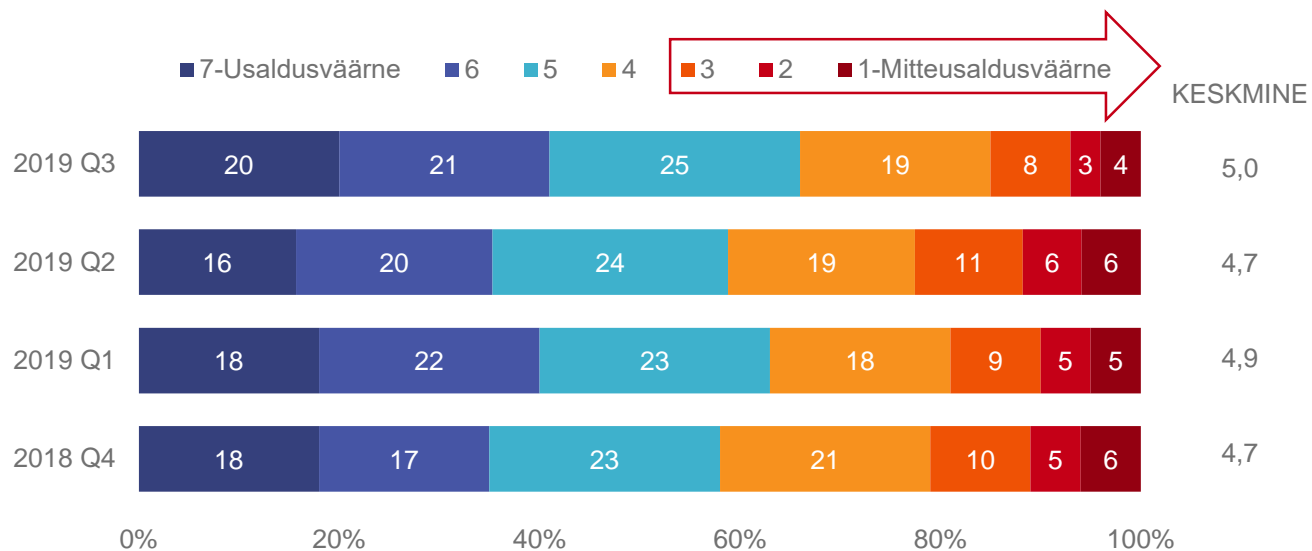
% nendest, kes andis hinnangu 1–3, n=123

66% eestimaalastest peab haigekassat usaldusväärseks

% kõikidest vastajatest, n=1432

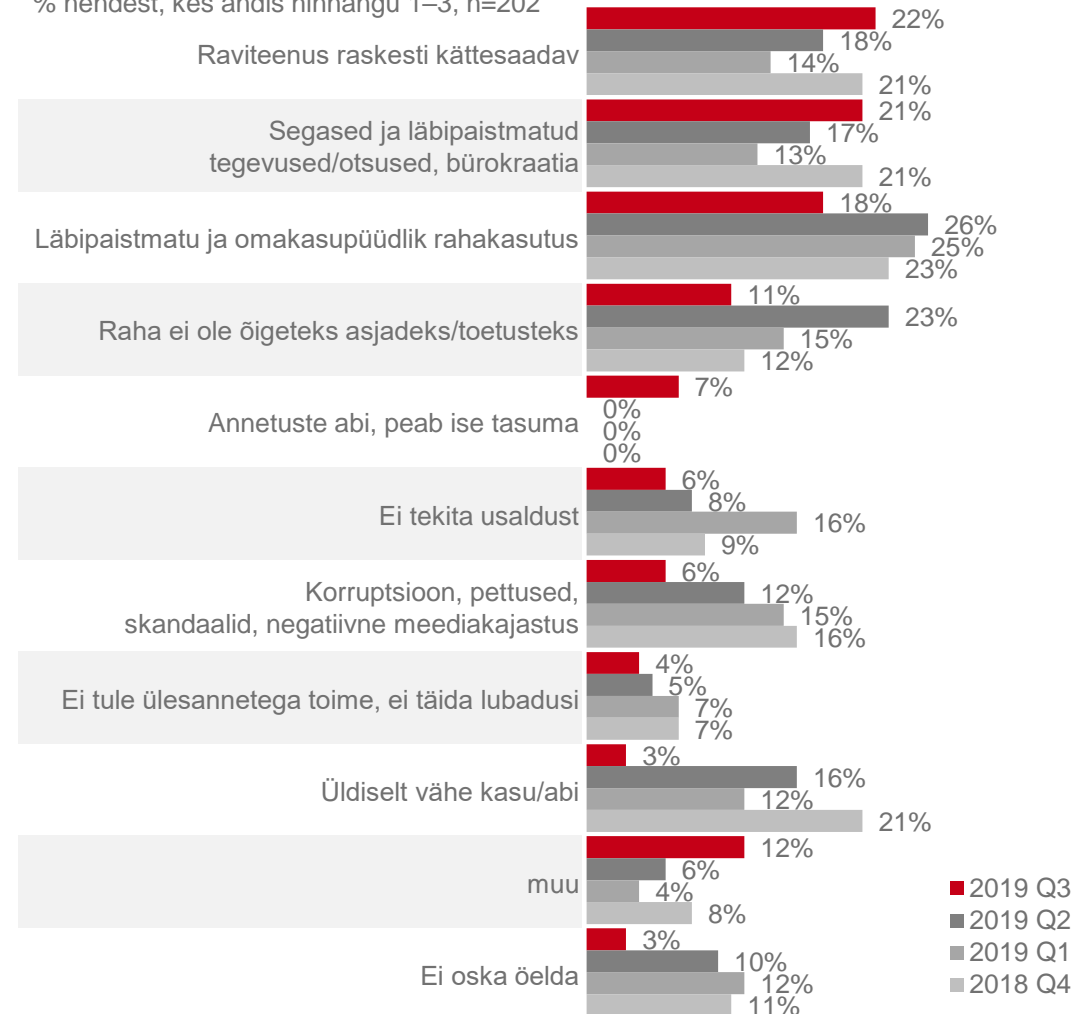
4.2 Haigekassa töö hinnang: usaldusväärne–mitteusaldusväärne

- **Haigekassa on usaldusväärne** (7-punktilisel skaalal hinnangud 5–7) keskmisest enam eestlaste, noorema vanuserühma (15–24aastaste) hinnangul, madalama ja keskmise haridustasemega inimeste seas (alg- ja põhiharidus, kesk- ja keskeriharidusega), suuremate linnade (Tartu, Pärnu, Narva ja Kohtla-Järve), Tartu piirkonna, Virumaa; pensionäride, õpilaste/üliõpilaste hinnangul; ning keskmise (401-700 €) leibkonna sissetulekuga elanike seas.
- **Haigekassa ei ole usaldusväärne** (7-punktilisel skaalal hinnangud 1–3) keskmisest enam muust rahvusest eestimaalaste, 25–34aastaste, kõrgharidusega inimeste, väiksemate linnade elanike ning palgatöötajate hinnangul.

4.2a Miks Te arvate, et haigekassa on mitteusaldusväärne?

% nendest, kes andis hinnangu 1–3, n=202

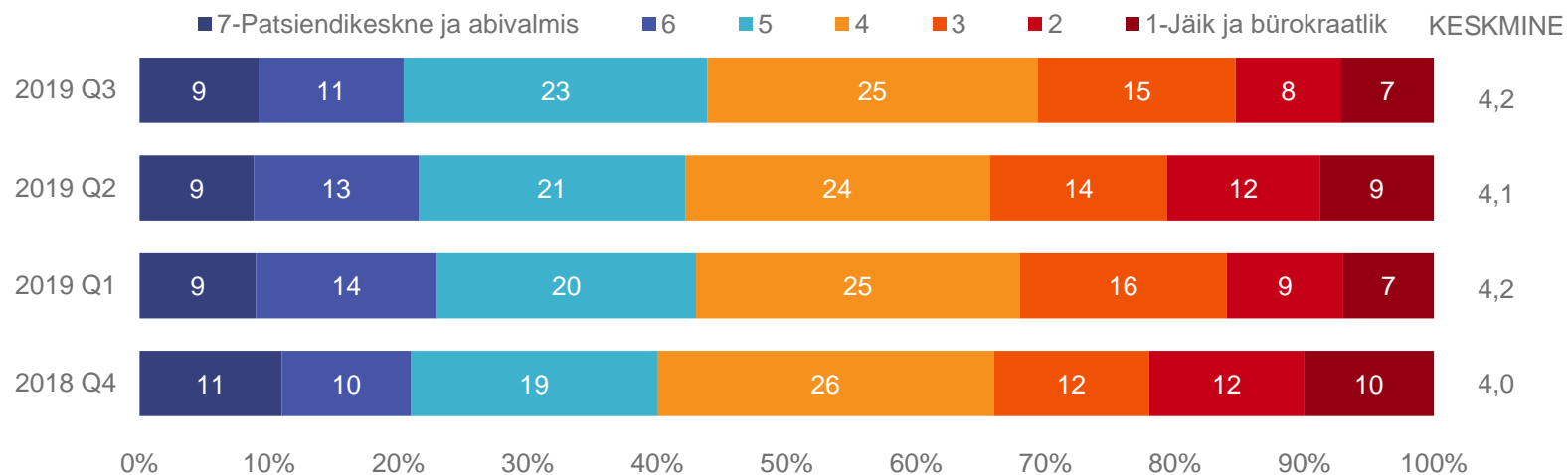

44% eestimaalaste hinnangul on haigekassa patsiendikeskne ja abivalmis

% kõikidest vastajatest, n=1432

4.3 Haigekassa töö hinnang: patsiendikeskne ja abivalmis – jäik ja bürokratlik

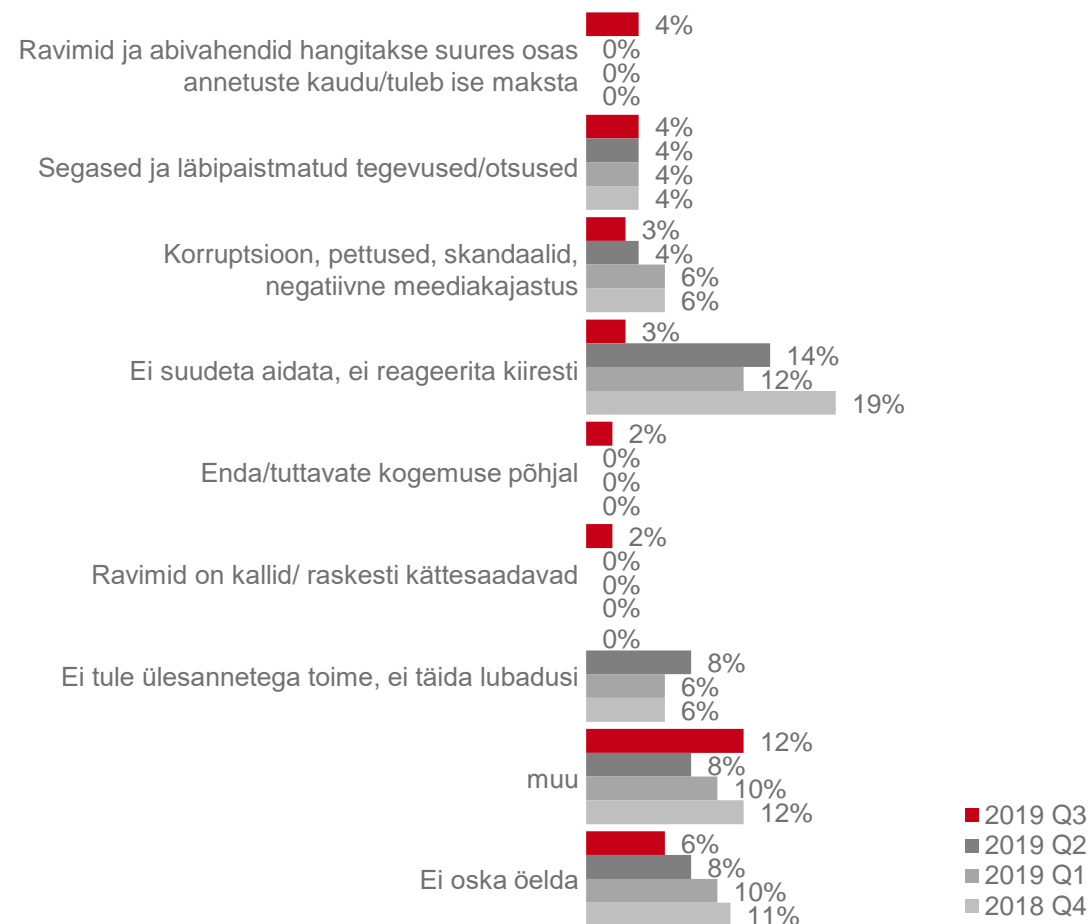

- **Haigekassa on patsiendikeskne** (7-punktilisel skaalal hinnangud 5–7) keskmisest enam vanemate (vanuses 75+) hinnangul, alg- ja põhiharidusega inimeste, suuremate linnade (Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve); maapiirkondade elanike; Virumaa inimeste; pensionäride hinnangul; ning nende arvates, kelle isiklik sissetulek on 401- 700 € per kuu.
- **Haigekassa on jäik ja bürokratlik** (7-punktilisel skaalal hinnangud 1–3) keskmisest enam, 25–34aastaste, Tallinna elanike, kõrgharidusega inimeste, palgatöötajate, ning nende hinnangul, kelle isiklik sissetulek on üle 701 €, aga ka kõrgema leibkonna sissetulekuga (üle 700 €).

Põhjused, miks peetakse haigekassat jäigaks või bürokraatlikuks

4.3a Miks Te arvate, et haigekassa on jäik ja bürokraatlik?

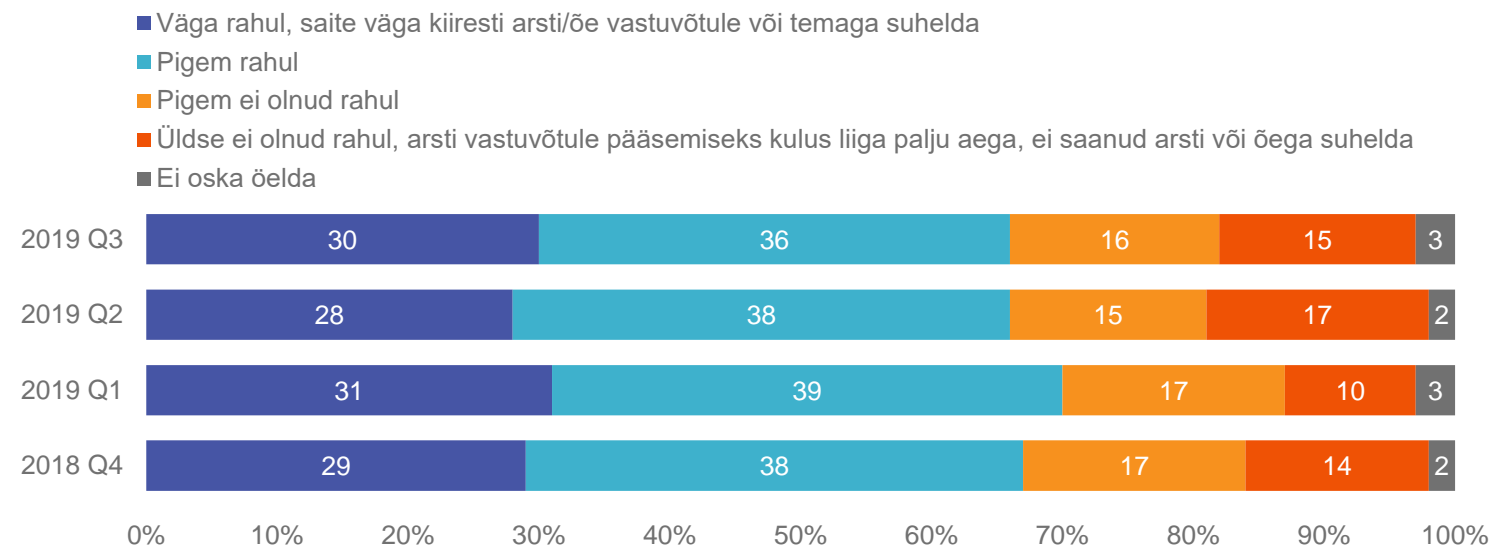
% nendest, kes andis hinnangu 1–3, n=425

Kaks kolmandikku eestimaalastest on arstiabi kättesaadavusega rahul

% kõikidest vastajatest, n=1432

5. Mõeldes viimasele korrale, kui vajasite tervisealast nõu, kuivõrd rahule Te jäite arstiabi kättesaadavusega ehk sellega, kui kiiresti pääsesite arsti/õe juurde vastuvõtule või saite arsti/õega telefoni teel suhelda ja nõu pidada.

- **Arstiabi kättesaadavusega on keskmisest enam rahul** mehed, Eesti rahvusest inimesed, pensionärid; maa-asulate elanikud, Tartu ja Lõuna-Eesti elanikud; ning need, kelle peres ei ole alla 18aastaseid lapsi. Keskmisest enam on arstiabi kättesaadavusega rahul ka kõrgema leibkonna sissetulekuga inimesed (üle 700 €) ning need, kelle isiklik sissetulek jääb 401-700€ vahemikku.
- **Arstiabi kättesaadavusega ei ole keskmisest enam rahul** naised, muust rahvusest inimesed, 35–49aastased, Tallinna, Põhja-Eesti ja Virumaa elanikud; isikliku sissetulekuga kuni 400€ ning need, kelle peres on alla 18aastaseid lapsi, aga ka need, kelle pereliikmete seas on pidevat hooldamist vajavaid lähedasi.

5

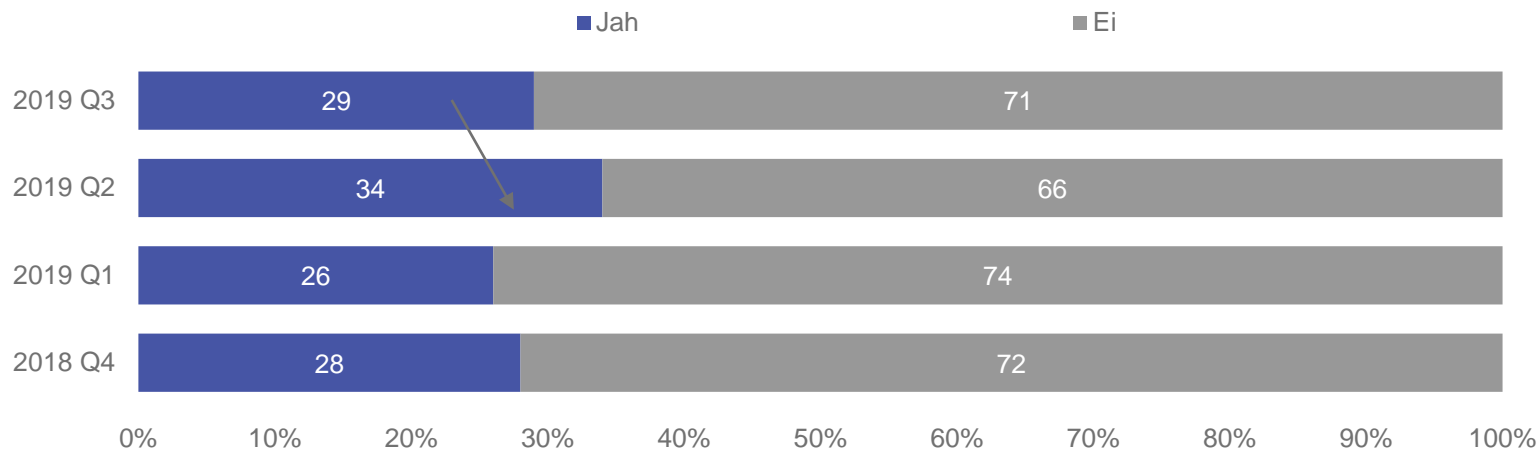
Tervisekirjaoskus

29% eestimaalastest on otsinud infot ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta

% kõikidest vastajatest, n=1432

6. Kas Te olete otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta?

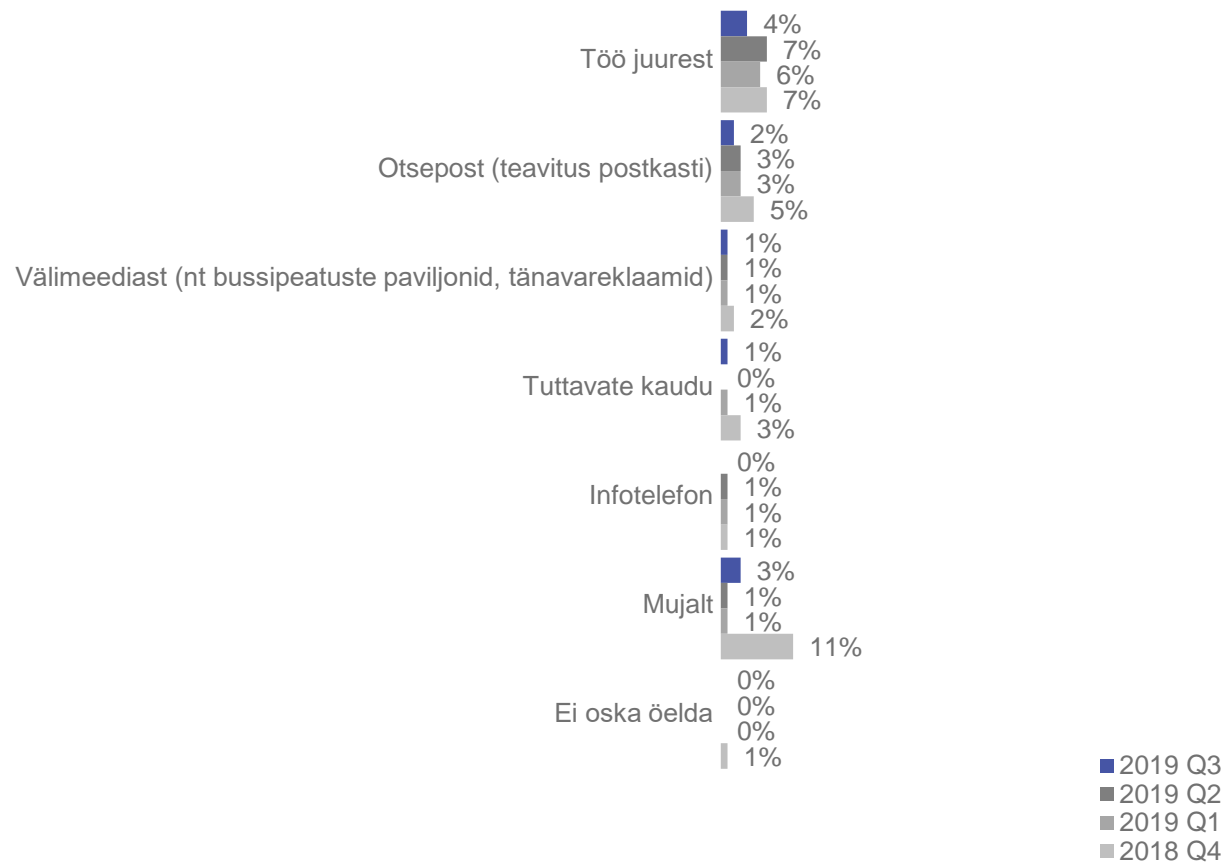
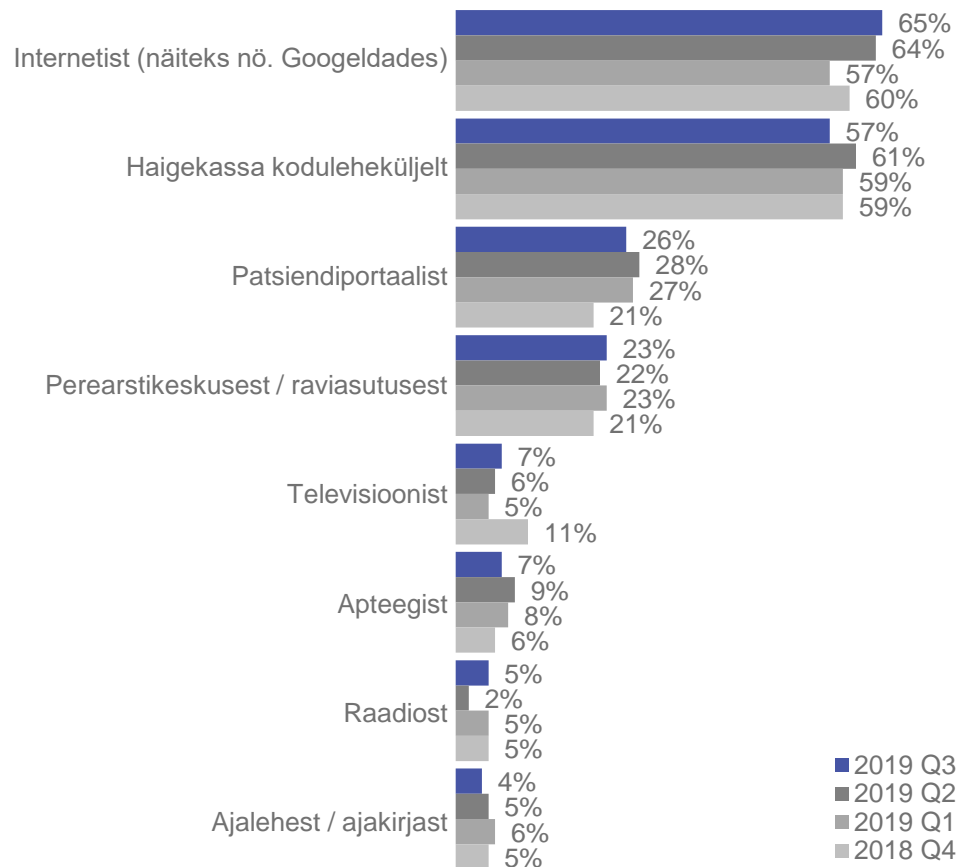

- **Infot on keskmisest enam otsinud** naised, 15–24aastased, 35-49aastased, kõrgharidusega, Tallinna ja Põhja-Eesti piirkonna inimesed, palgatöötajad, aga ka tööturul mitteaktiivsed, ning need vastajad, kelle leibkonnas kasvab alla 18-aastaseid lapsi; kõrgema leibkonna netosissetulekuga ning kõrgema isikliku sissetulekuga (üle 700 €).
- **Infot ei ole keskmisest enam otsinud** mehed, üle 65aastased, alg- ja põhiharidusega, kesk- ja keskeriharidusega inimesed; maapiirkondade elanikud, Lääne- ja Lõuna-Eesti elanikud; pensionärid; inimesed leibkonna sissetulekuga, mis jääb 401- 700 vahele, ning alaealiste lasteta inimesed.

Peamiselt otsitakse infot haigekassa ravikindlustuse ja /või hüvitise kohta internetist ja Haigekassa kodulehelt

7. Millistest kanalitest olete saanud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitise kohta?

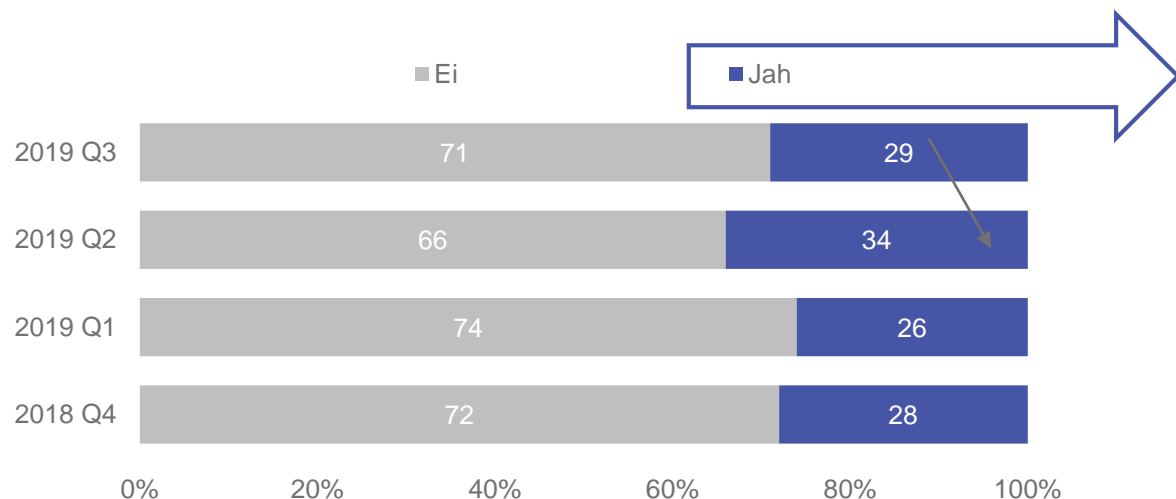
% nendest, kes on otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta, n=396

Kolmneljandikku nendest, kes on otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta, peab seda arusaadavaks

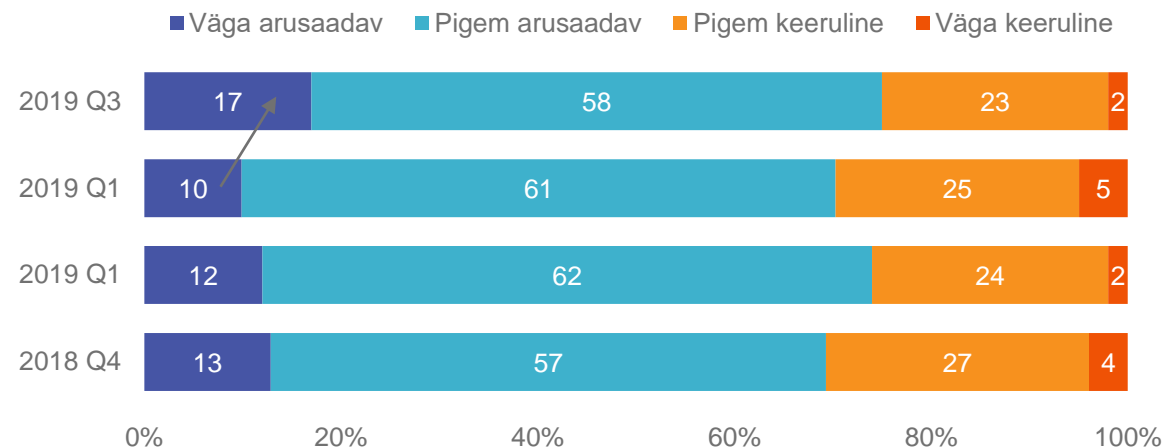
% kõikidest vastajatest, n=1432

6. Kas Te olete otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta?

8. Kui arusaadav on Teie jaoks haigekassa ravikindlustust ja/või hüvitisi puudutav info?

% nendest, kes on otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta, n=396

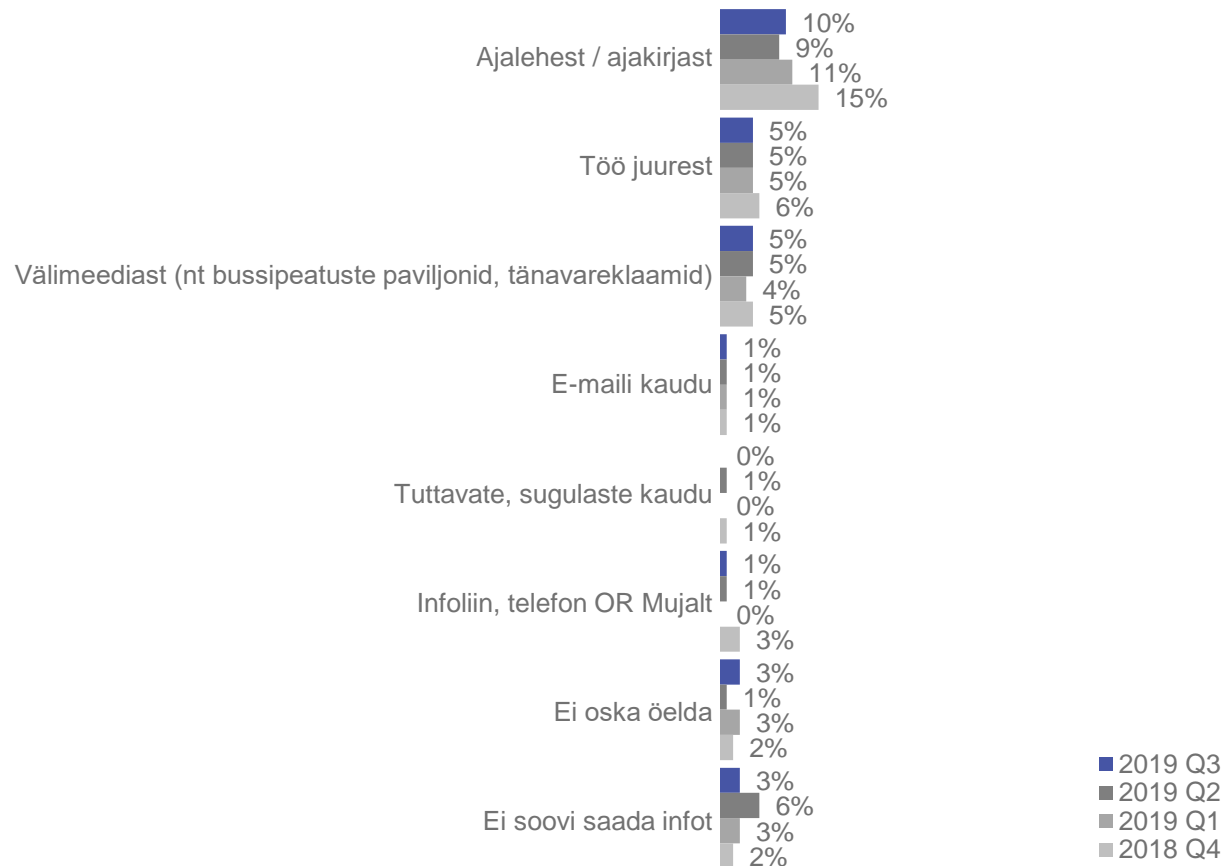
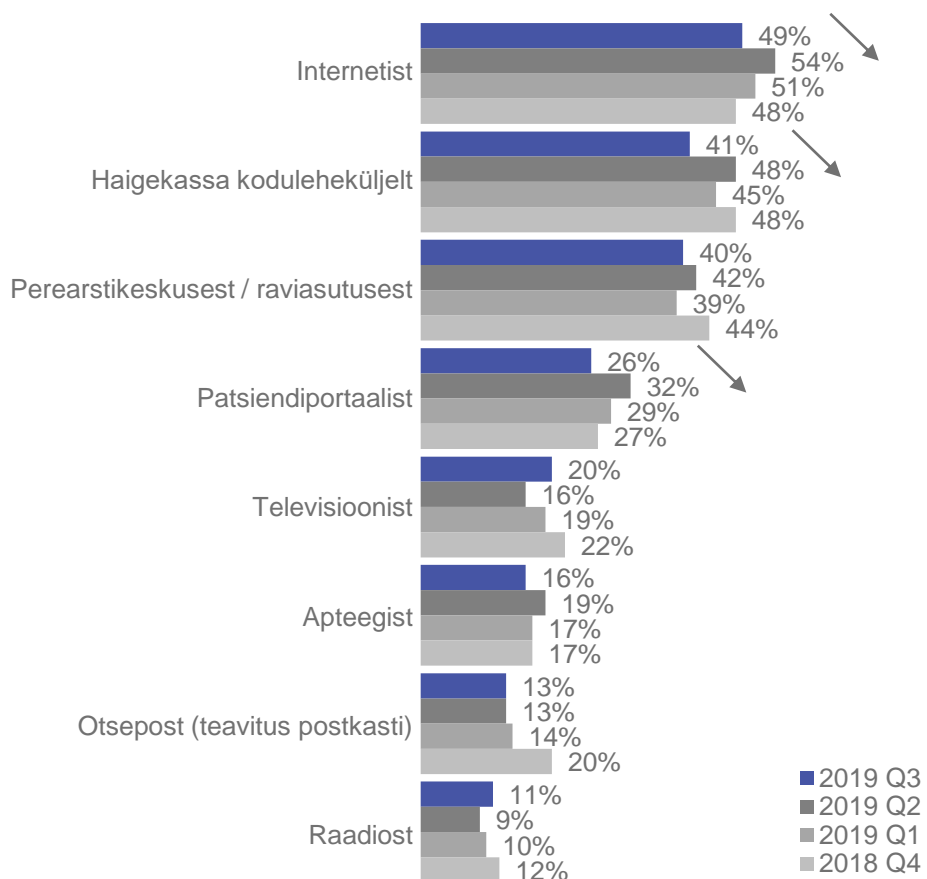

- **Infot on arusaadavaks pidanud keskmisest enam** vanemad 75+ ning need, kellel ei ole peres pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.
- **Infost arusaamisega on keskmisest enam hädas** madalama leibkonna sissetulekuga inimesed (kuni 400 € kuus pereliikme kohta), madalama isikliku sissetulekuga, ja need, kelle peres on pidevat hooldust vajavaid pereliikmeid.

Internet, haigekassa koduleht ning perearstikeskus/raviasutus on kolm enim elanike eelistatavat ravikindlustuse ja/või hüvitise infokanalit

% kõikidest vastajatest, n=1432

9. Milliste kanalite kaudu Te sooviksite saada infot ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta?

Internet, haigekassa koduleht ning perearstikeskus/raviasutus on kolm enim elanike eelistatavat ravikindlustuse ja/või hüvitise infokanalit

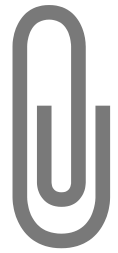
% kõikidest vastajatest, n=1432

9. Milliste kanalite kaudu Te sooviksite saada infot ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta?

- **Internetist** eelistavad infot saada keskmisest enam mehed, nooremad ja aktiivses tööeas olevad inimesed (15–49aastased), kõrgharidusega inimesed, Tallinna ning Põhja-Eesti elanikud, palgatöötajad ning üliõpilased/õpilased; need, kelle peres on alaealisi lapsi, ning kõrgema leibkonna sissetulekuga (üle 700 € pereliikme kohta), aga ka kõrgema isikliku sissetulekuga inimesed, ning need, kelle peres ei ole pidevat hooldamist vajavaid pereliikmeid..
- **Haigekassa kodulehekülge** eelistaks infokanalina kasutada keskmisest enam eestlased, 15–49-aastased elanikud, kõrgharidusega inimesed, palgatöötajad, üliõpilased/õpilased, Põhja- Eesti inimesed, kõrgema leibkonna sissetulekuga (üle 700 €), kõrgema isikliku sissetulekuga inimesed ning need, kellel on peres alla 18aastaseid lapsi.
- **Perearstikeskust/raviasutust** eelistavad infokanalina kasutada keskmisest enam naised, 65–74aastased, maapiirkondade inimesed, tööturul mitteaktiivsed inimesed, pensionärid, madalama leibkonna sissetulekuga, ning madalama ja keskmise isikliku sissetulekuga inimesed.
- **Muust rahvusest eestimaalased** nimetasid keskmisest enam televisiooni, raadiot, välimeediat (nt bussipeatuste paviljonid, tänavareklaamid) ja otseteavitust (teavitus postkasti).

5

Lisad

Üldkogum ja valim

- Elanikkonna uuringu sihtrühmaks on 15-aastased ja vanemad Eesti elanikud. Uuring on esinduslik Eesti elanikkonna suhtes, küsitlusele vastanud inimeste jaotus vastab Eesti täiskasvanud elanikkonna struktuurile soo, vanuse, piirkonna ja rahvuse järgi.
- Valim oli moodustatud proportsionaalse kihtvalimina, kihtide suurused vastasid Eesti elanikkonna struktuurile Eesti Statistikaameti andmetel seisuga 01.01.2018 (1 102 616 inimest).
- Allolevas tabelis on esitatud planeeritud valimijaotus maakonniti, veebi- ja telefoniintervjuude jaotus ning valimijaotus kokku.

	planeeritud kokku	CAWI tehtud	CATI tehtud	tehtud kokku
Tallinn	200	183	144	327
Harjumaa	100	76	52	128
Hiiumaa	40	3	38	41
Ida-Virumaa	100	40	96	136
Jõgevamaa	50	12	46	58
Järvamaa	50	19	42	61
Läänemaa	40	4	39	43
Lääne-Virumaa	60	22	49	71
Põlvamaa	50	9	44	53
Pärnumaa	60	30	34	64
Raplamaa	50	16	45	61
Saaremaa	50	9	50	59
Tartumaa	100	110	58	168
Valgamaa	50	11	44	55
Viljandimaa	50	12	42	54
Võrumaa	50	8	45	53
	1100	564	868	1 432

Ülevaade küsitlustööst

- Uuring viidi läbi telefoni- ja veebiküsitluse kombinatsioonina, telefonile vastas 868 inimest (56%) ja veebiuuringule vastas 564 inimest (44%), kokku tehti 1432 intervjuud.
- Telefoniküsitluse osas kasutati vastajate leidmiseks juhuslikult genereeritud mobiilinumbreid.
- Perioodil 12.09.–20.09.2019 **tehti 868 telefoniintervjuud**, ühe intervjuu keskmine pikkus oli 8,2 minutit. Valimibaasi genereeritud 7 727 telefoninumbri seast kasutati ära **3456** telefoninumbrit:
  - 868 juhul viidi intervjuu läbi;
  - 623 juhul sihtrühma esindaja keeldus intervjuust;
  - 117 juhul ei olnud valitud numbril sihtrühma esindajat või polnud ta küsitlusperioodil kättesaadav;
  - 603 juhul ei toimunud intervjuud, kuna kvoot oli täis;
  - 1 235 juhul ei saadud kontakti (number ei vastanud/polnud kasutusel, oli kinni);
  - 10 juhul intervjuu katkestati.

Küsitlemisel osales 25 Kantar Emori küsitlejat.

- Perioodil 16.09.–25.09.2019 tehti **564 veebiintervjuud**, ühe intervjuu keskmine pikkus oli 8,2 minutit. Uuringus osalemise kutse saadeti **2199**-le Kantar Emori eelvärvatute baasis olevale Eesti elanikule (eelvärvatute baasis on kokku üle 30 000 valideeritud kontakti):
  - 564 juhul viidi intervjuu läbi;
  - 1634 juhul kontakt puudus;
  - 10 juhul sihtrühma esindaja keeldus intervjuust;
  - 55 juhul intervjuu katkestati.

Tulemuste usalduspiiride hindamise tabel

- Andmetabelite uurimisel ja tulemustest järelduste tegemisel tuleb arvestada valimi veaga. Oleme andnud usalduspiirid 95% tõenäosusega, arvestades kogu valimi ja sagedamini esinevate alarühmade arvulist suurust.
- Tabeli kasutamise näide:** kui 1432 inimesest 67% ütles, et nad on rahul haigekassaga, siis hinnangu täpsusaste on $\pm 2,37\%$ ehk jääb 64,63%–69,37% vahemikku.

Üldkogum													
1 102 616	1.01.18												
Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%	
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%	
30	18,4%	18,3%	18,1%	17,6%	16,9%	16,0%	14,8%	13,2%	11,1%	8,0%	6,3%	5,2%	
50	14,3%	14,2%	14,0%	13,6%	13,1%	12,4%	11,4%	10,2%	8,6%	6,2%	4,9%	4,0%	
75	11,5%	11,5%	11,3%	11,0%	10,6%	10,0%	9,2%	8,2%	6,9%	5,0%	3,9%	3,2%	
100	10,0%	9,9%	9,8%	9,5%	9,2%	8,7%	8,0%	7,1%	6,0%	4,4%	3,4%	2,8%	
200	7,0%	7,0%	6,9%	6,7%	6,4%	6,1%	5,6%	5,0%	4,2%	3,1%	2,4%	2,0%	
300	5,7%	5,6%	5,5%	5,4%	5,2%	4,9%	4,5%	4,0%	3,4%	2,5%	1,9%	1,6%	
400	4,90%	4,87%	4,80%	4,67%	4,49%	4,24%	3,92%	3,50%	2,94%	2,14%	1,67%	1,37%	
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,2%	
600	4,00%	3,98%	3,92%	3,82%	3,67%	3,46%	3,20%	2,86%	2,40%	1,74%	1,36%	1,12%	
700	3,70%	3,68%	3,63%	3,53%	3,39%	3,21%	2,96%	2,64%	2,22%	1,61%	1,26%	1,04%	
800	3,46%	3,45%	3,39%	3,30%	3,17%	3,00%	2,77%	2,47%	2,08%	1,51%	1,18%	0,97%	
900	3,27%	3,25%	3,20%	3,11%	2,99%	2,83%	2,61%	2,33%	1,96%	1,42%	1,11%	0,91%	
1 000	3,10%	3,08%	3,04%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%	
1 432	2,59%	2,58%	2,54%	2,47%	2,37%	2,24%	2,07%	1,85%	1,55%	1,13%	0,88%	0,72%	

Uuringu ankeet (I)

I KOKKUPUUDE HAIGEKASSA JA ARSTIABIGA

VÕIB ANDA MITU VASTUST! LOE ETTE

Milline on viimase 12 kuu jooksul olnud Teie kokkupuude tervishoiusüsteemiga? Kas Te olete ... ?

- viibinud haigus- või hoolduslehel
- ostnud retseptiravimeid
- ostnud meditsiiniseadmeid
- osalenud vähi sõeluuringutel
- külastanud perearsti/-õde
- külastanud hambaarsti
- külastanud eriarsti
- viibinud haiglaravil
- käinud või sattunud EMO-sse ehk traumapunkti
- muu kokkupuude, palun täpsustage _____
- ei ole tervishoiusüsteemiga viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud

Millega Eesti Haigekassa Teie arvates tegeleb?

VÕIB ANDA MITU VASTUST!, ÄRA LOE ETTE

II RAHULOLU TERVISHOIUSÜSTEEMI, HAIGEKASSA JA ARSTIABIGA

Kui rahul olete meie riikliku ravikindlustussüsteemiga ehk haigekassaga, mille tegevuste hulka kuulub sh. arstiabi tagamine kõigile kindlustatud inimestele, hüvitiste maksmine ja soodustustuste pakkumine ravimitele ja meditsiiniseadmetele jms ?

- Väga rahul
- Pigem rahul
- Pigem ei ole rahul
- Üldse ei ole rahul
- EI OSKA ÖELDA – ei loe ette

Järgnevalt palume Teil hinnata erinevaid Eesti Haigekassaga seonduvaid väiteid.

Kuidas Te hindate Eesti Haigekassa tööd? Hindamisel kasutage palun 7-palli skaalat, kus 1- peegeldab kõige negatiivsemat hinnangut ja 7- kõige positiivsemat.

Kas Teie arvates on Eesti Haigekassa ...

Mittevajalik 2 3 4 5 6 vajalik

Mitteusaldusväärne 2 3 4 5 6 Usaldusväärne

Jäik ja bürokraatlik 2 3 4 5 6 Patsiendikeskne ja abivalmis

Uuringu ankeet (II)

Filter: Küsida juhul kui vastaja ütleb 1-3, siis kuvada:

4.a Miks Te arvate, et haigekassa on “patsiendile mittevajalik“ või “mitteusaldusväärne“ või “jäik ja bürookraatlik“.

---

5. Mõeldes viimasele korrale kui vajasite tervisealast nõu, kuivõrd rahule Te jäite arstiabi kättesaadavusega ehk sellega kui kiiresti pääsesite arsti/õe juurde vastuvõtule või saite arsti/õega telefoni teel suhelda ja nõu pidada?

KÜSITLEJA VAJADUSEL SELGITADA: mõtleme siinkohal eelkõige arsti juurde pääsemise/nõu saamise kiirust

- Väga rahul, saite väga kiiresti arsti/õe vastuvõtule või temaga suhelda
- Pigem rahul
- Pigem ei olnud rahul
- Üldse ei olnud rahul, arsti vastuvõtule pääsemiseks kulus liiga palju aega, ei saanud arsti või õega suhelda
- EI OSKA ÖELDA – ei loe ette

III TERVISEKIRJAOSKUS

6.Kas Te olete otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta?

Jah

Ei

Filter: Küsida, juhul kui on otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja hüvitiste kohta

7.Millistest kanalitest olete saanud infot haigekassa ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta? VÕIB ANDA MITU VASTUST!

Televisioonist

Radiost

Internetist (näiteks n-ö guugeldades)

Haigekassa koduleheküljelt

Patsiendiportaalist

Perearstikeskusest / raviasutusest

Apteegist

Ajalehest / ajakirjast

Otsepost (teavitus postkasti)

Välimeediast (nt bussipeatuste paviljonid, tänavareklaamid)

Töö juurest

Mujalt, palun täpsustage: _____

EI OSKA ÖELDA

Uuringu ankeet (III)

Filter: Juhul kui on otsinud infot haigekassa ravikindlustuse ja hüvitiste kohta

8. Kui arusaadav on Teie jaoks haigekassa ravikindlustust ja hüvitisi puudutav info?

Väga arusaadav

Pigem arusaadav

Pigem keeruline

Väga keeruline

KÜSIDA KÕIKIDELT

9. Milliste kanalite kaudu Te sooviksite saada infot ravikindlustuse ja/või hüvitiste kohta?

Televisionist

Raadiost

Internetist

Haigekassa koduleheküljelt

Patsiendiportaalist

Välimeediast (nt bussipeatuste paviljonid, tänavareklaamid)

Perearstikeskusest / raviautusest

Apteegist

Ajalehest / ajakirjast

Otsepost (teavitus postkasti)

Töö juurest

Mujalt, palun täpsustage: _____

Ei soovi saada infot

EI OSKA ÖELDA

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Vivika Tamra, Eesti Haigekassa
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Annette Schultz
Programmeerija ja andmetöötaja:	Alje Roopärg
Graafilised tööd:	Maire Nõmmik

Kontaktinfo

Annette Schultz
Kantar Emori uuringuekspert
Telefon: 626 544
E-mail: annette.schultz@kantar.com

Kantar Emor

Telefon: 626 8500
Faks: 626 8501
E-mail: emor@emor.ee
Aadress: Maakri 21, 10145 Tallinn